

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Indledning.

I folketingsåret 1973-74 (2. samling) fremsattes forslag til lov om kommuneplanlægning. Der henvises til Folketingstidende 1973-74, till. A. sp. 2897 ff., og forhandlingerne, sp. 6481 ff og 6932 ff.

Nærværende lovforslag følger hovedprincipperne i dette oprindelige lovforslag. Der er imidlertid foretaget adskillige ændringer i de enkelte bestemmelser, især på baggrund af de omfattende drøftelser af lovforslaget, som har fundet sted i kommunale og andre interesserede kredse, og under hensyn til udtalelser fra og forhandlinger med interesseorganisationer og faglige foreninger m. fl. Der henvises nærmere herom til det nedenstående afsnit om det oprindelige lovforslag og til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Med lovforslagets bestemmelser videreføres reformen af planlægningslovgivningen på baggrund af kommuneinddelingsreformen og som led i den ændrede byrde- og opgavefordeling mellem staten, amtskommunerne og primærkommunerne. Lovene fra 1969, især by- og landzonenloven og naturfredningsloven (den første etape af planlovsreformen), vedrørte navnlig det åbne land og visse sider af byudviklingsproblematikken. Lovene fra 1973, især lands- og regionplanloven og den særlige lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet (den anden etape af planlovsreformen) vedrørte den sammenfattende fysiske planlægning på det statslige og regionale niveau og har nøje sammenhæng med den samtidig gennemførte miljøreform. Med nærværende lovforslag foreslås en nyordning af den sammenfattende fysiske planlægning på det primærkommunale niveau og i forbindelse hermed ændrede regler om den mere detaljerede fysiske planlægning, som hidtil har givet sig udslag i navnlig partielle byplanvedtægter og bestemmelser i de kommunale bygningsvedtægter.

Ligesom det oprindelige lovforslag bæres nærværende lovforslag af 4 hovedhensyn:

For det første sigtes mod en *sammenfatning* og en *forenkling* af den gældende lovgivning om kommunernes byplanlægning. Hidtil har de grundlæggende bestemmelser herom været indeholdt dels i byplanloven (nu lovbekendtgørelse nr. 63 af 20. februar 1970), dels i bygge-loven (nu lovbekendtgørelse nr. 361 af 17. juli 1972) og den særlige københavnske bygge-lov (lov nr. 148 af 29. marts 1939 med senere ændringer). Det indbyrdes samvirke af bestemmel-

serne i disse love kan være vanskeligt tilgængeligt. Nogle af bestemmelserne har ikke fundet synderlig anvendelse i praksis. Der er i vid udstrækning tale om en større eller mindre overlappning af bestemmelser i bygge-lovene og den egentlige byplanlov. Ved lovforslaget samles bestemmelserne om kommunernes byplanlægning i én lov. Endvidere opnås en betydelig forenkling af de gældende bestemmelser derved, at et stort antal forskellige plantyper med forskellige tilvejebringelsesregler og forskellige retsvirkninger erstattes af én plantype — lokalplan — med ét sæt tilvejebringelsesregler og ét sæt retsvirkninger.

Det andet hovedhensyn, som lovforslaget varetager, er en *modernisering* af de gældende lovbestemmelser om byplanlægning. Der er ikke blot tale om den sproglige udformning af bestemmelserne, der for byplanlovens og den københavnske bygge-lovs vedkommende i alt væsentligt går tilbage til 1938-39, og hvoraf nogle bærer præg af deres oprindelse i det forrige århundrede. Det væsentligste er den tilstræbte indholdsmæssige modernisering af de regler, der angår tilvejebringelse af byplaner, deres indhold og deres retsvirkninger. Udviklingen og erfaringerne i byplanarbejdet i de forløbne mange år har gjort sådanne ændringer ønskelige og nødvendige. Dette gælder ikke mindst reguleringen af kommunernes oversigtlige fysiske planlægning, den såkaldte dispositionsplanlægning. Lovgrundlaget for dispositionsplanlægningen findes i dag alene i en kortfattet bestemmelse i byplanloven om, at miljøministeren kan lempe kommunernes almindelige byplanpligt ifølge loven, jfr. nærmere i bemærkningerne til lovforslagets kapitel 2.

For det tredje sigter loven mod en omfattende *decentralisering*. Efter den gældende lovgivning skal kommunernes byplanlægning — både dispositionsplaner, byplanvedtægter og bygningsvedtægter — godkendes af miljøministeren. Denne godkendelsesordning foreslås nu forladt både for dispositionsplaner og for lokalplaner. Den foreslås afløst af en ordning, hvis hovedindhold er, at der generelt fastlægges visse rammer for planlægningen, som i øvrigt skal være i overensstemmelse med overordnet planlægning. Hvis disse rammer er overholdt, og den overordnede planlægning er fulgt, skal kommunalbestyrelserne selv kunne vedtage dispositionsplaner og lokalplaner ved en fornyet behandling af sagen, således at kommunalbestyrelsen får den afgørende indflydelse på planernes indhold.